

„Szolgálati titok!”
„Titkos!”

Érvényességi idő:
az írásbeli vizsga befejezésének
időpontjáig
A minősítő neve: Vízvári László
A minősítő beosztása: főigazgató

M E G O L D Ó L A P

szakmai írásbeli vizsga

egészségügyi alapmodul

természetgyógyászati képzéshez

2010. május 28.

I. sz.

TÁJÉKOZTATÓ **az értékelő tanár részére**

- A vizsgázók csak a kiosztott feladatlapon dolgozhatnak.
- Tévedés esetén helyes megoldásnak csak a vizsgázó egyértelmű javítása fogadható el.
- A dolgozatban előforduló esetleges hibákat, tévedéseket kérjük, feltűnően jelöljék!
- A feladatlap egységes értékeléséhez használják fel a rendelkezésükre bocsátott megoldási javaslatot!
- Ponthatáron belül a megoldólaptól eltérő, de tartalmában azonos egyéb helyes megoldás is elfogadható a csillaggal (*) jelölt kérdéseknél.
- Tekintettel az írásmód eltérő gyakorlatára, az értékelésnél ne a helyesírást, hanem a tartalmat értékeljék a tanárok!
- A bekeretezett sorszámú kérdések (□) kizáró jellegűek.
Az írásbeli vizsga sikertelenségét jelenti, ha a kizáró jellegű feladatnál a hallgató nem éri el az 51 %-ot.
- Kérjük, hogy minden feladat esetén a maximálisan adható pontszám melletti négyzetbe írja be az elért pontszámot!
- Maximálisan adható pontszám: 100 pont
- Ponthatárok:
 - Megfelelt: 51 - 100 pont
 - Nem felelt meg: 0 - 50 pont

Maximálisan adható
pontszám:

1. **Párosítsa az alkati típusokat a jellemzőikkel!**
Írja a számokat a megfelelő betűjelhez!

4 pont

A: részarányos (normostheniás) alkat
B: sovány (astheniás) alkat
C: kövérkés (hyperstheniás) alkat
D: kevert típus

1. hajlamos a légzőszervi és emésztőszervi krónikus betegségekre
2. alkati tulajdonságai keverték
3. teste arányos, ellenállóképessége jó
4. keringési és cukorbetegségekre hajlamos alkat

A: *...3...;* B: *...1...;* C: *...4...;* D: *...2...*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

2. **Írja az alábbi latin kifejezések mellé magyar megfelelőiket!**

4 pont

Regeneratio: *...a szövetek újraképződése...*
Hypertrophia: *...túltengés...*
Artrophia: *...sorvadás...*
Necrosis: *...elhalás...*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

- 3.* **Nevezzen meg három /3/ olyan helyet (behatolási kaput), ahol a kórokozó bejuthat a szervezetbe!**

3 pont

- bőr
- nyálkahártya
- légutak
- vér
- emésztőrendszer

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

- 4.* **Sorolja fel a csontok folytonos összeköttetéseit!** **6 pont**
Írjon mindegyikre egy-egy /1-1/ példát!

- *kötőszövetes összeköttetés pl.: koponya kutacsai, alkar- és lábszárcsontok között*
- *porcos összeköttetés pl.: szeméremcsontok között, bordák és szegycsont között*
- *csontos összeköttetés pl.: korábbi kötőszövetes vagy porcos összeköttetés elcsontosodása pl.: keresztcsont, koponya varratai*

(A megnevezésekre 1-1 pont, a példákra 1-1 pont adható!)

5. **Ismertesse a csonthártya (periosteum) feladatát!** **3 pont**

- *biztosítja a csont vér- és idegellátását*
- *biztosítja a csont vastagságbeli növekedését*
- *elősegíti a törés utáni gyógyulást*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

6. **Párosítsa a betegségek latin nevét lényegükkel!** **4 pont**
Írja a betegség számát a megfelelő meghatározás mellé!

1. osteoporosis	3. spina bifida
2. rachitis	4. arthrosis

A csigolyaívek záródásának hiánya: ...**3**...

A csontok mésztartalmának és szerves állományának csökkenése: ...**1**...

Meszes felrakódások keletkezése az ízületekben: ...**4**...

A napfény ultraibolya sugarainak hiánya miatt kialakuló D-vitamin-hiány következtében elmarad a mészsók beépülése a csontokba: ...**2**...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

7. **Húzza alá a nagyvérkör ereit az alábbiak közül!** **2 pont**

- aorta
- arteria pulmonalis
- vena pulmonális
- vena cava inferior

(Csak a két /2/ helyes válasz aláhúzása esetén adható pont!)

8.* Soroljon fel a vörösvértestek képződéséhez szükséges anyagok közül kettőt /2/! 2 pont

- *vitaminok (B₁, B₁₂, C)*
- *vas*
- *aminosavak*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

9.* Soroljon fel a magas vérnyomás (hypertonia) szövődményei közül ötöt /5/! 5 pont

- *szívelégtelenség*
- *coronaria keringési zavarok*
- *agyi thrombosis*
- *arteriosclerosis*
- *agyvérzés*
- *vesekárosodás*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

10. Válaszoljon röviden az alábbi kérdésekre! 5 pont

Hány lebenyből áll a jobb tüdőfél?

- *három*

Honnan erednek a hangszalagok?

- *a kannaporcok nyúlványairól*

A garat mely szakaszát köti össze a fülkürt a dobüreggel?

- *az orri szakaszt*

Mi a gégefedő feladata?

- *nyeléskor zárja a gégebemenetet*

Hol található a légzés irányításának központja?

- *a nyúltvelőben*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

11. Húzza alá a megállapításokhoz tartozó helyes válaszokat!

4 pont

Az orrmandula itt található:

- gége
- garat

A tüdő saját vérellátását biztosító erek:

- arteria és vena pulmonalis
- arteria és vena bronchialis

A légutak legfelső részébe került idegen anyagok eltávolítása:

- tüsszentés
- köhögés

A paraszimpatikus idegrendszer hatása a légzésszámra:

- csökkenti
- emeli

(Csak a négy /4/ helyes válasz aláhúzása esetén adható pont!)

12. Nevezze meg lényegi meghatározásuk alapján az alábbi betegségeket!

2 pont

Hosszú időn át fennálló légzőszervi betegség (pl. hörghurut, tüdőasztma) következtében kialakult szívbetegség.

...cor pulmonale...

A mellhártya lemezei közé került levegő következtében, a megváltozott nyomás hatására a tüdő összeesik.

...légmell (PTX)...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

13. Nevezze meg a vastagbél szakaszait!

6 pont

- vakbél
- felszálló vastagbél
- haránt vastagbél
- leszálló vastagbél
- szigmabél
- végbél

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

14. Ismertesse a gyomor perisztaltikus mozgásának szerepét!

2 pont

- a táplálék összekeverése a gyomornedvvel
- a gyomortartalom vékonybélbe juttatása

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

15.* Soroljon fel a gyomorfekély szövődményei közül hármat /3/!

3 pont

- vérzés
- átfúródás
- gyomorrák
- stenosis pylori

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

16.* Határozza meg a méh elhelyezkedését az emberi szervezetben!

2 pont

A méh a kismedence közepén, a hólyag és a végbél között helyezkedik el.

17. Válaszoljon röviden az alábbi kérdésekre!

5 pont

Hol képződik az elsődleges vizelet?

- *a Malpighi testben*

Mennyi az elsődleges vizelet napi mennyisége?

- *180 liter*

Tartalmaz-e élettani körülmények között a végleges vizelet urobilinogént?

- *tartalmaz*

Tartalmaz-e az elsődleges vizelet cukrot?

- *tartalmaz*

Tartalmaz-e a végeleges vizelet bilirubint?

- *nem tartalmaz*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

18. Párosítsa az alábbi betegségeket, illetve állapotokat a rájuk jellemző kóros vizelettel! Írja a sorszámokat a megfelelő betűjelhez!

2 pont

A. cukorbetegség

1. fehérjevizelés

B. glomerulonephritis

2. gennyvizelés

C. vesemedence-gyulladás

3. acetonvizelés

D. sárgaság

4. bilirubin a vizeletben

A. – ...*3*...

B. – ...*1*...

C. – ...*2*...

D. - ...*4*...

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

19. Válaszoljon röviden az alábbi kérdésekre!**3 pont**

Hol fejlődnek a herék a magzati életben?

- a hasüregben

Mi a herezacskó szerepe?

- a herék működéséhez szükséges, a test hőmérsékleténél alacsonyabb hőmérséklet biztosítása

Mi építi fel a hímvesztő állományát?

- három barlangos test

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

20.* Ismertesse az AIDS fertőzés megelőzésének lehetőségeit! Írjon hármat /3/!**3 pont**

- gumi óvszer (condom) használata*
- monogámia (tartós párkapcsolat)*
- munkavédelmi és higiénés szabályok betartása az egészségügyben*
- kábítószer fogyasztás elkerülése, steril tű használata*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

21.* Sorolja fel a nyolc /8/ belső elválasztású (endocrin) mirigyet!**4 pont**

- agyalapi mirigy*
- pajzsmirigy*
- mellékpajzsmirigy*
- mellékvese*
- here*
- petefészkek*
- csecsemőmirigy*
- tobozmirigy*
- hasnyálmirigy Langerhans-szigetei*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

22. **Húzza alá azokat a hormonokat, amelyek a vércukorszintet emelik!** **1 pont**

- inzulín
- glukagon
- adrenalin
- somatostatin

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

23.* **Hasonlítsa össze a hyperthyreosisos és a hypothyreosisos beteg tüneteit! Írjon egy-egy /1-1/ jellemző tünetet a táblázatba!** **5 pont**

Hyperthyreosis	Tünetek	Hypothyreosis
<i>rémült tekintet, aggódó arckifejezés</i>	jellemző arc és szemelváltozás	<i>duzzadt arc, kifejezéstelen tekintet</i>
<i>nyirkos bőr</i>	bőrelváltozások	<i>hideg bőr, durva tapintat</i>
<i>állandó hőemelkedés</i>	testhőmérséklet	<i>alacsony hőmérséklet</i>
<i>hasmenés</i>	székletürítés	<i>székrekedés</i>
<i>izgatott</i>	viselkedés	<i>fáradt, közömbös</i>

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

24. **Sorolja fel az utóagy részeit magyarul!** **3 pont**

- *nyúltvelő*
- *híd*
- *kisagy*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

25. Válaszoljon röviden az idegrendszerre vonatkozó alábbi kérdésekre!

4 pont

Hol kereszteződik a piramis pálya nagy része?

- *a nyúltvelőben*

Hol található az agyban a beszéd motoros központja?

- *a homloklebenyben*

Hol található a hallás kérgi központja?

- *a halántéki lebenyben*

Hol található a látás kérgi központja?

- *nyakszirti lebenyben*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

26. Rendezze a megadott betegségekhez az alábbiakban felsorolt tüneteket! Írja a megadott betegségekhez a tünetek sorszámát!

3 pont

1. a beteg elharaphatja a nyelvét	4. tarkókööttség, „vadászkutyafekvés”
2. magas láz	5. rángógörcs
3. heves fejfájás	6. fénykerülés

Agyhártyagyulladás: *...2, 3, 4, 6...*

Epilepszia: *...1, 5...*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

27. Nevezze meg az alábbi érzékszervek receptorait!

2 pont

Fül (hallás):... *Corti szerv...*

Fül (egyensúlyozás): *...szőrsejtek a hártás labirintusban...*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

28.* **Ismertesse az érzékszervek feladatait!**
Írjon kettőt /2/!

2 pont

- *a környezet meghatározott ingereinek felvétele*
- *az ingerek ingerületté alakítása*
- *az ingerület továbbítása a központi idegrendszerhez*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

29. **Írja le, hogyan helyezi el az eszméletlen beteget!**

1 pont

- *stabil oldalfekvésben*

30.* **Ismertesse a herpes simplex fertőzést az alábbiakban meghatározott szempontok szerint!**

5 pont

Oka: *Herpes simplex vírus*

Megjelenése: Írjon kettőt /2/!

- *szájnyálkahártyán*
- *ajakon*
- *nemi szerveken*

Tünetek: Írjon hármat /3/!

- *láz*
- *hólyagok megjelenése az érintett területen*
- *heveny gyulladás az érintett területen*
- *regionális nyirokcsomó duzzanat kialakulása*

Kiújulását elősegítő tényezők: Írjon hármat /3/!

- *fertőző betegség*
- *erős napsugárzás*
- *immunitáscsökkenés*
- *stressz*

(Okra: 1 pont, megjelenésre, tünetekre, kiújulást segítő tényezőkre: 0,5-0,5 pont adható!)